

Broj: UPI-05-430/21-144/6

Podgorica, 13.12.2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12 i 13/18), člana 11 st. 1 i 2, člana 14 st. 1 i 3 i člana 19 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku ocjene usklađenosti državne pomoći, po prijavi državne pomoći podnijetoj od strane Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD, na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj dana 13.12.2021., donosi

R J E Š E N J E

1. UTVRĐUJE SE da je Godišnji plan rada Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD za poslovnu 2022. godinu u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18).
2. Podrška infrastrukturnim projektima u cilju unaprjeđenja kvaliteta života i uravnoteženog regionalnog razvoja će se naknadno ocjenjivati, prilikom svake konkretne dodjele, primjenom posebnih pravila za dodjelu državne pomoći.
3. U skladu sa članom 1 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18), Agencija za zaštitu konkurencije se nije izjasnila na dio Godišnji plan rada Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD za poslovnu 2022. godinu koji se odnosi na podsticaje razvoja poljoprivrede.
4. ZADUŽUJE SE Investiciono razvojni fond da sve dodijeljene pomoći male vrijednosti (*de minimis pomoći*) unese u de minimis registar.

O b r a z l o ž e n j e

PODNIJETA PRIJAVA DRŽAVNE POMOĆI - ZAKONITOST DRŽAVNE POMOĆI

Investicioni razvojni fond Crne Gore AD (u daljem tekstu: „Fond“ ili „IRF“) je dana 03.12.2021. godine dostavio Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu:

„Agencija“) Dopisom br. 05-04001/10774-21/1 od 02.12.2021. godine, koji je zaveden u Agenciji pod br. UPI-05-430/12-144/1 od 03.12.2021. godine, na ocjenu Godišnji plan rada Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD za poslovnu 2022. godinu (u daljem tekstu: „**Godišnji plan rada**“).

Dodatno, na osnovu člana 11 stav 1 Zakona, Investicioni razvojni fond Crne Gore AD dostavio je i Obrazac 1 prijave državne pomoći br. UPI-05-430/21-144/2 od 03.12.2021. godine, što sve zajedno čini jedinstvenu i potpunu prijavu državne pomoći.

Ovlašćeno lice Investicionog razvojnog fonda Crne Gore AD je svojim potpisom i pečatom Fonda, na svakoj stranici Obrasca 1, potvrdilo da su svi navedeni podaci, istiniti i tačni. S obzirom na to da član 11 stav 2 Zakona precizira da je za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi odgovoran podnosilac prijave, Agencija je prilikom ocjene uzela u obzir odgovornost davaoca državne pomoći (kao podnosioca prijave državne pomoći).

Agencija je odlučivala o usklađenosti Godišnji plan rada sa pravilima za dodjelu državne pomoći, nakon što je primila urednu i potpunu prijavu državne pomoći, u smislu člana 14 stav 1 Zakona.

Na osnovu člana 19 Zakona, uzimajući u obzir naročitu složenost podnete prijave državne pomoći, Agencija je za potrebe odlučivanja angažovala nezavisnog stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama.

OPIS GODIŠNJEG PLANA RADA KORISNICI, TRAJANJE, BUDŽET, INSTRUMENTI DODJELE

Tokom 2022. godine će se nastaviti sa podrškom prevazilaženju efekata pandemije, sa naglaskom na razvojnu komponentu, koja treba da doprinese uklanjanju strukturne i sektorske neravnoteže, kao i da se prevaziđe problem nedovoljno diverzifikovane proizvodne baze. U tom smislu, Fond je za narednu 2022. godinu planirao finansijska sredstva za pružanje podrške crnogorskim privrednicima. Uvažavajući analizu utemeljenu na parametrima kao što su: kapital Fonda iz kojeg izvire kreditni potencijal, izvori finansiranja dominantno usmjereni na klimatske projekte, te stepen izraženosti tražnje privrede u planu je da se plasira najmanje 150 mil €, što predstavlja povećanje od 25% u odnosu na plan za prethodnu godinu, navedeno je u Godišnjem planu rada.

Definisani prioriteti razvoja crnogorske privrede usmjeravaju aktivnost Fonda ka pružanju podrške sljedećim segmentima:

- Rast i razvoj mikro, malih, srednjih i srednje kapitalizovanih preduzeća, sa posebnom pažnjom na podršku:

- Ključnim razvojnim sektorima kao što su: industrija, poljoprivreda i usluge, prvenstveno turističke
- Održavanju i/ili poboljšanju likvidnosti
- Inkluzivni rast i razvoj kroz podršku preduzetništvu i posebnim ciljnim grupama (mladi, početnici u biznisu, žene, visokoškolci, tehnološki viškovi, individualni poljoprivredni proizvođači, zanatlije);
- Zelena ekonomija i digitalna tranzicija
- Podrška infrastrukturnim projektima u cilju unaprjeđenja kvaliteta života i ravnomjernog regionalnog razvoja.

INSTRUMENTI FINANSIJSKE PODRŠKE

Portfolio koji je na raspolaganju se odnosi na:

- kratkoročne kredite;
- srednjoročne kredite;
- dugoročne kredite.

Kratkoročnim kreditima se finansiraju tekuća aktivnost i likvidnost preduzeća kroz otkup potraživanja (faktoring finansiranje). Njihova je ročnost do godinu dana, i pretežno se koriste za pripremu turističke ili poljoprivredne sezone, kao i za sve one potrebe kojima se održava likvidnost preduzeća.

Srednjoročni krediti su namijenjeni finansiranju potreba privrede koje zahtijevaju ročnost od jedne do pet godina.

Dugoročni krediti su krediti čija je ročnost preko pet godina, i kojima se često finansiraju veće investicije i razvojni projekti. Ovi krediti mogu biti namijenjeni za ulaganja u investicione projekte i projekte od strateškog značaja za privredu.

Fond će nastaviti da koristi COSME i EaSI garantne šema, a takođe se očekuje da će Fond, kroz buduću saradnju sa Kreditno garantnim fondom, biti u mogućnosti dodatno da osnaži podršku crnogorskim privrednicima.

Osim navedenih instrumenata podrške rastu i razvoju crnogorske privrede, realizovaće se i ostali instrumenti u skladu sa prioritetima (grantovi, subvencije i sl.)

Uslovi po kojima će se realizovati instrumenti u 2022. godini će biti preciznije definisani u okviru pojedinačnih kreditnih linija za 2022. godinu.

Kamatna stopa je i instrument promovisanja prioriternih djelatnosti i nivoa investicione aktivnosti. U skladu sa tim, stimulacije tj. umanjenja kamatnih stopa će se odobravati u skladu sa prioritetima i mogućnostima.

Fond će i u narednom periodu obezbijediti posebne uslove za one subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore. Pored posebno definisanih uslova za opštine koje su ispod prosjeka razvijenosti i opštine sjevernog regiona, Fond će definisati i stimulacije za ove opštine, ali i za one subjekte koji realizacijom projekta planiraju da zaposle više novih lica bez obzira na regionalnu pripadnost projekta.

Stimulacija će se ogledati u smanjenju kamatne stope.

Kreditna podrška sektoru MMSP, preduzetnicima i srednje kapitalizovanim preduzećima posredstvom i uz učešće poslovnih banaka realizuje se na osnovu potpisanog Protokola o poslovnoj saradnji sa svim bankama u Crnoj Gori, koje su iskazale svoj interes i spremnost da učestvuju u ovim aktivnostima.

Osnovna razlika između pomenuta dva aranžmana je u tome što za klijente koji svoje kreditne aranžmane realizuju posredstvom i uz garanciju poslovnih banaka, banka snosi kompletan kreditni rizik, sama definiše instrumente obezbjeđenja sa krajnjim korisnicima, ali se pridržava uslova kreditiranja definisanih kreditnom politikom Fonda.

Kreditni uslovi po kojima će se realizovati instrumenti Fonda za 2022. godinu, ka krajnjem korisniku, su sljedeći:

- Iznos kredita do 5 mil €;
- Rok otplate kredita do 15 godina (uključujući mogućnost korišćenja grejs perioda);
- Grejs period do 5 godine;
- Proporcionalan sistem obračuna kamata prilagođen potrebama privrede i održivosti Fonda

Izuzetno, maksimalni iznos kredita/factoringa biće na nivou do 10 mil€, uz uvažavanje limita izloženosti definisanih aktima Fonda.

Za sve projekte koji su od posebnog značaja i/ili zahtijevaju bilo kakva odstupanja od gore navedenih kriterijuma i limita izloženosti, tražiće se posebno odobrenje od strane osnivača.

Poštujući principe dosadašnjeg poslovanja, sljedeće djelatnosti neće biti predmet podrške ni u 2022. godini:

- Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
- Građevinarstvo u cilju prodaje stambenih jedinica;

- Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje;
- Bankarstvo i osiguranje;
- Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti;
- Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Konstantan rast portfolija plasmana Fonda tokom poslednjih godina, povećava značaj regularnih procjena rizika i adekvatnog monitoringa portfolija.

S obzirom na zakonom definisanu djelatnost, Fond se u svom poslovanju susrijeće sa različitim vrstama rizika koji mogu imati negativan uticaj na finansijski rezultat i kapital. S tim u vezi, adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja ključ dugoročnog uspjeha i održivosti institucije, a sve u cilju minimiziranja rizika u poslovanju i naravno uz ispunjenje definisane misije.

Prepoznajući ove intencije, Fond je u svoje poslovanje uveo kulturu upravljanja rizicima, kao način za efikasan rast i razvoj svih aspekata poslovanja u budućnosti.

Fond u svom poslovanju koristi koncept upravljanja rizicima u skladu sa regulativom koju je propisala Centralna banka Crne Gore, ali i u skladu sa najboljom bankarskom praksom.

Iako je u svom poslovanju izložen većem broju rizika, Fond je prepoznao potrebu aktivnog upravljanja posebno sledećim vrstama rizika: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope i operativni rizik. Upravljanje ovim rizicima je od presudnog značaja, jer se neadekvatnom procjenom i kontrolom rizika i po samo jednom pojedinačnom plasmanu ili transakciji može ugroziti finansijski sistem Fond.

Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja ključnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima i od presudnog je značaja za dugoročan uspjeh, Kreditni rizik je osnovni rizik sa kojim se Fond u svom poslovanju suočava i u 2022. godini će nastaviti da mu se posvećuje posebna pažnja. Ovo se ostvaruje na način što se kreditnim rizikom upravlja na individualnom nivou i na portfolio nivou.

Na individualnom nivou, sveobuhvatna i temeljna procjena rizičnog profila svakog dužnika podrazumijeva prikupljanje dovoljno relevantnih informacija o zajmotražiocu i razmatranje glavnih faktora i to: namjena plasmana i izvori otplate, sposobnost servisiranja kredita u predviđenom roku otplate, dinamika i izvori otplate kredita, finansijsko stanje korisnika kredita u poslednje tri godine uključujući i dostupne podatke za tekuću godinu, osjetljivost na promjene ekonomskih i tržišnih uslova,

kreditna istorija zajmotražioca, trenutna kreditna sposobnost kao i procjena kreditne sposobnosti u budućnosti na osnovu projekcije budućih gotovinskih tokova u različitim scenarijima, stanje u sektoru privrede u okviru koje zajmotražilac posluje, njegov položaj u sektoru i adekvatnost i kvalitet sredstava obezbjeđenja, posebno sa aspekta utrživosti kolaterala.

Pandemija i pad ekonomske aktivnosti je uticao na kašnjenje u otplati kredita i potrebu restrukturiranja kreditnih zaduženja, kako klijenata koji posluju u ugroženim sektorima, tako i klijenata koji su već imali određene poteškoće u poslovanju, a koji su pojavom COVID-19 produbili i ugrozili redovno poslovanje.

Imajući u vidu da se očekuje da 2022. bude godina ekonomskog oporavka crnogorske privrede, te da se očekuje i značajnija investiciona aktivnost i kreditna tražnja za finansiranjem iste, Fond će primjenjivati sljedeće limite u kreditiranju:

- Izloženost Fonda prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne može iznositi više od 10% sopstvenog kapitala Fonda, pri čemu za određene klijente, po diskrecionoj ocjeni Fonda, maksimalna izloženost može iznositi najviše 20% sopstvenog kapitala Fonda, posebno cijeneći kreditni bonitet klijenta, kapitalizovanost, kolateralizaciju plasmana i druge relevantne faktore;
- Izloženost Fonda prema jednom licu ili grupi povezanih lica po osnovu kredita za realizaciju projekta od lokalnog, regionalnog ili državnog značaja, može prelaziti prethodno definisan limit od 20% kapitala Fonda, ali najviše do 50% sopstvenog kapitala Fonda i može se odobriti samo uz saglasnost Vlade Crne Gore;
- Ukupan iznos 20 najvećih izloženosti Fonda, isključujući izloženosti kredita za finansiranje projekata od lokalnog, regionalnog i državnog značaja, može iznositi najviše 250% kapitala Fonda.
- Ukupan iznos velikih izloženosti ne može biti veći od 500% sopstvenog kapitala Fonda;
- Izloženost Fonda prema poslovnoj banci (kreditni plasirani preko poslovnih banaka, bez depozita) ne može iznositi više od 25% sopstvenog kapitala Fonda.

MONITORING I NAMJENSKA KONTROLA FINANSIJSKIH PLASMANA

Tokom 2022. godine, kao i u prethodnom periodu, nastaviće se sa kontrolom namjenskog korišćenja finansijskih plasmana u skladu sa procedurama i internim aktima Fonda.

Odobrena kreditna sredstva se moraju utrošiti namjenski. Namjena sredstava u pogledu strukture (osnovna/obrotna) definisana je uslovima finansijske podrške Fonda.

Korisnici finansijskih sredstava obavezni su da, u skladu sa Ugovorom koji zaključuju sa Fondom, omoguće predstavnicima Fonda nesmetanu kontrolu i obezbijede zahtijevanu dokumentaciju za vršenje kontrole.

Sadržaj i postupak kontrole namjenske upotrebe finansijskih sredstava zavisi od toga da li se finansijska sredstva odobravaju direktno ili posredstvom i uz garancije poslovnih banaka, kao i od samog načina realizacije sredstava kredita.

MEĐUNARODNA I DOMAĆA SARADNJA

Strateške odrednice ekonomskog razvoja crnogorske privrede su osnov za kreiranje programa podrške Fonda i u tom kontekstu su sve aktivnosti usmjerene ka kreiranju novih radnih mjesta i pomaganju ključnih oblasti crnogorske ekonomije u smislu dinamičnijeg ekonomskog rasta i sveobuhvatnosti razvoja.

Finansiranje rasta i razvoja predstavlja integrisani pristup obezbjeđivanju sredstava baziran na mobilisanju sopstvenih izvora, međunarodnih izvora, kao i maksimiziranju iskorišćenosti inovativnih izvora i mehanizama finansiranja.

Uloga Fonda je podrška rastu i razvoju crnogorske privrede, u saradnji sa domaćim i međunarodnim finansijskim institucijama i uz podršku Vlade Crne Gore, kroz obezbjeđenje finansijske i druge podrške biznisu, usmjerene ka održivim, orijentisanim biznisima u svim sektorima, a pogotovo onim gdje Vlada Crne Gore prepoznaje najveći potencijal.

Fond posluje pod tržišnim principima tj. sredstva obezbjeđuje na međunarodnom finansijskom tržištu, pa je aktivnost međunarodne saradnje od posebnog značaja i predstavlja uslov za pružanje povoljnih i dostupnih sredstava crnogorskim privrednicima, ali i za uvođenje inovativnih rješenja za razvoj poslovne zajednice.

Crna Gora je država koja je imala najveći pad realnog BDP-a u 2020. godini u Evropi, koji je iznosio -15,3%. Usljed zatvaranja granica, mjera socijalne distance i mjera prevencije širenja pandemije, turistička privreda i sa njom povezane uslužne djelatnosti i djelatnosti smještaja, koje čine i do trećine ukupne ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori bile su najviše pogođene, čime je izvoz usluga pretrpio pad od čak 961,65 mil € u 2020. godini.

Tekuća kriza je apostrofirala boljke crnogorske privrede, koncentrisane na navedene ekonomske aktivnosti, i kao stratešku neophodnost u prvi plan postavila restrukturiranje ekonomije u srednjem roku ka sektorima prerađivačke industrije, šumarstva, saobraćaja, skladištenja i transporta, energetike, ali i ka brzorastućem sektoru informisanja i komunikacija, koji su pokazali značajnu otpornost na eksterne šokove. Ako uzmemo u obzir da je Crna Gora gotovo u potpunosti otvorena ekonomija, članica Svjetske trgovinska organizacija (STO), još više je naglašen značaj promjene ekonomske paradigme naše zemlje, kako bi postigli veći nivo otpornosti ekonomije.

Upravo je Fond, kao državna razvojna institucija u ovoj fazi razvoja, neophodan kao katalizator povoljnih uslova finansiranja ka navedenim sektorima, te kako bi se povećala njihova atraktivnost, što u krajnjem privlači domaće i strane direktne investicije, kao okosnice strategije razvoja naše ekonomije.

Uzevši u obzir da je jedno od osnovnih teorijskih stanovišta državnih razvojnih finansijskih institucija alokacija resursa u strateški važne, ali kratkoročno profitno neinteresantne aktivnosti, kao i uloga kriznog finansijera kao što je slučaj u krizi indukovanoj pandemijom virusa COVID-19, to je adekvatna i pravovremena međunarodna saradnja dobila dodatno na značaju u 2021. godini.

U ovom dijelu, izuzetno je važna uloga i obaveza Fonda, koja proističe iz potpisanih ugovora s međunarodnim kreditorima, snažan fokus na „ozelenjavanje“ crnogorske ekonomije, kako bi se dostigli nacionalno definisani ciljevi Crne Gore u smislu Pariškog sporazuma, koji su obaveza svake zemlje kandidata za prijem u članstvo u EU. Fond je tokom proteklih godina značajno povećao aktivnosti u ovoj oblasti, dok se značajno intenziviranje očekuje tokom 2022. godine uspostavljanjem savremenog metodološkog okvira baziranog na inovativnim međunarodnim praksama i rješenjima.

Usljed krize, agencija za kreditni rejting „Standard&Poors“ je oborila svoje ocjene i prognoze za crnogorsku privredu, u maju 2020. godine i u martu 2021. godine, sa B+ sa pozitivnim izgledima na B+ sa negativnim izgledima i na B sa stabilnim izgledima respektivno. Agencija „Moody's“ je takođe afirmisala pogoršanje stanja ekonomije oborivši kreditni rejting države sa B1 sa pozitivnim izgledima na B1 sa stabilnim izgledom.

Međutim, uspješna turistička sezona i predstavljanje Programa ekonomskih mjera Vlade Crne Gore za 2022. godinu, su naišli na snažnu međunarodnu podršku, tako da se tokom 2022. godine očekuje značajan rast privredne aktivnosti.

Ovim povodom, veoma je važno naglasiti da na osnovu najnovijeg istraživanja preduzeća EIB-EBRD-WB (iz 2019. godine), oko 47% preduzeća u Crnoj Gori okarakterisano je kao finansijski ograničeno, uglavnom zbog nepovoljnih kamatnih stopa, uprkos njihovom značajnom smanjenju od 2015. godine, u čemu je Fond imao snažnu ulogu katalizatora. Takođe je važno pomenuti i analizu Svjetske banke koja pokazuje da je u 2017. kreditni jaz (nedostatak sredstava) na crnogorskom finansijskom tržištu iznosio 16% BDP -a, ili približno 631 mil € .

1. EIB grupa

a. Evropska investiciona banka (EIB)

Evropska investiciona banka (EIB) je finansijska institucija Evropske unije. Kroz investicione projekte i programe, podstiče uravnotežen razvoj i ekonomsku i socijalnu koheziju u državama članicama EU, kao i van Evropske unije. EIB je najveća multilateralna kreditna institucija na svijetu i jedan od najvećih pružalaca klimatskog finansiranja.

Izmjenom kreditne politike u sektoru energetike, odnosno ukidanjem finansijske podrške za projekte vezane za eksploataciju fosilnih energenata, EIB je zvanično od kraja 2019. godine predstavio ambiciozan projekat kako bi postao „Klimatska banka Evropske unije“. Kako bi postigla postavljene klimatske ciljeve, EIB grupa je definisala „Mapu puta klimatske banke EIB grupe“ koja podržava „Evropski Zeleni plan“, sa ambicioznim ciljem da EU postane ugljenično-neutralna do 2050. godine.

Banka EU je u Crnoj Gori aktivna od 1977. godine i do sada je dala skoro milijardu eura povoljnih kredita subjektima u Crnoj Gori, uglavnom za podršku malim, srednjim i srednje kapitalizovanim preduzećima, kao i razvoju infrastrukture (prevashodno transportne, komunalne, energetske i obrazovne).

Međunarodna saradnja sa ovom institucijom je rezultirala potpisivanjem prvog Ugovora o finansiranju između naših dvaju institucija 2012. godine, donošenjem odluke o odobrenju kreditnih sredstava u iznosu od 50 miliona eura Fondu.

Sve do danas saradnja naših dvaju institucija se razvijala i doprinijela povećanju ukupnog portfolia Fonda. EIB je vremenom postao glavni strateški međunarodni partner Fonda. Ukupno zaključeni kreditni aranžmani sa EIB-om su do sada vrijedni 470 mil €, kroz pet finansijskih okvira i jednim odvojenim vanrednim (COVID) ugovorom iz 2020. godine.

Kreditna sredstva su plasirana preduzetnicima, mikro, malim, srednjim i srednje kapitalizovanim preduzećima, ali i za infrastrukturne i ekološke projekte, javnim preduzećima i lokalnim samoupravama, što dovoljno govori o EIB-u kao najznačajnijem međunarodnom partneru Fonda.

Nakon detaljne analize efekata EIB finansiranja u Crnoj Gori putem Fonda, iz novembra 2019. godine, EIB je odlučio da dodatno osnaži saradnju sa Fondom, utvrdivši da se upravo kroz saradnju s IRFom ostvaruje najveći efekat u okviru razvojnog mandata koji banka EU ima u Crnoj Gori. Ova analiza je afirmisala uticaj EIB finansiranja u Crnoj Gori putem Fonda. Istaknuto je da je Fond uticao na ispravljanje distorzija tržišta, kroz značajno niže kamatne stope, te produženu ročnost kredita na crnogorskom finansijskom tržištu. Istaknut je izuzetan uticaj Fonda na razvoj mikro, malih preduzeća i registrovanih preduzetnika, jer su im sredstva obezbijeđena od EIBa i Fonda pomogla da ostvare značajan rast prihoda, zaposlenosti, neto profita, ali i doprinijela smanjenju sive ekonomije. Takođe, istaknuto je da su sredstva pomogla rast konkurentnosti klijenata, razvoj novih proizvoda, geografsko širenje prodaje, itd.

Kontinuitet uspješne saradnje, koja se sada osim finansiranja preduzetnika i opšteg MMSP sektora, srednje kapitalizovanih preduzeća (mid-caps), preduzeća javnog sektora, širi i na projekte klimatske akcije (projekti koji imaju za cilj ispunjavanje ciljeva zaštite životne sredine kao što su energetska efikasnost, smanjenje emisija gasova koji izazivaju efekat „staklene bašte“, ulaganje u obnovljive izvore energije, generalnu resursnu efikasnost, upravljanje vodama, otpadom, ali i za zaštitu zdravih ekosistema

u Crnoj Gori), čini novi finansijski okvir na ukupan iznos od 150 mil €, koji će započeti svoju realizaciju kroz Ugovor potisan u novembru 2021. godine na iznos od 50 mil €.

S obzirom na veliki potencijal za navedene investicije, klimatski projekti imaju za cilj ubrzanje post-pandemijskog oporavka, ali i transformaciju ekonomije ka energetske pozitivnoj, afirmišući potencijale razvoja energetike, kao i dostizanje ugljenično-neutralne ekonomije, čime bi Crna Gora bila usklađena sa najnovijim projekcijama EU za 2050. godinu.

Takođe, u cilju podrške zapošljavanja mladih ljudi u Crnoj Gori, Fond je dio „EYET“ inicijative EIB-a. Ovom inicijativom se dodatno stimulišu privrednici da, ukoliko zaposle izvjesni broj mladih osoba u zavisnosti od veličine preduzeća, ostvare dodatno umanjenje kamatne stope kod Fonda.

Fond je, pored dosadašnje finansijske podrške EIB-a zatražio i njihovu tehničku podršku u dijelu revizije organizacionog i poslovnog modela odnosno definisanja strategije i planova za sistemsko unaprjeđenje, koji bi bili bazirani na sveobuhvatnom pregledu pravnog i institucionalnog okruženja u kome Fond posluje, ali i na najboljim međunarodnim praksama državnih razvojno-orijentisanih finansijskih institucija.

Cilj ovog zadatka je snaženje kapaciteta Fonda, kako bi bili u mogućnosti da osnažimo finansijske usluge u korist MMSP sektora i preduzetnika u Crnoj Gori, u kontekstu EU integracija i dostizanja ciljeva održivog razvoja. U sklopu navedenog, a u skladu sa razmišljanjima prisutnim u Vladi CG koja se odnose na osnivanje Crnogorske razvojne banke, sagledaće se i mogućnost transformacije Fonda, a sve u skladu sa potrebama crnogorske privrede i najboljom međunarodom praksom državnih razvojno-orijentisanih finansijskih institucija u EU.

Druga oblast koja bi bila u fokusu ovog zadatka je unaprjeđenje sistema za monitoring i evaluaciju (M&E sistem).

Na ovu inicijativu EIB je potvrdno odgovorio, te je u toku pisanja ovog godišnjeg plana (oktobar 2021. godine) završen proces javne nabavke za odabir adekvatnih konsultanata, a što je u nadležnosti EIB-a. Sredstva za ovu tehničku pomoć EIB u iznosu 400 hiljada EUR će obezbijediti kroz Inicijativu za ekonomsku otpornost (ERI inicijativa EIB-a).

b. *Evropski investicioni fond*

Evropski investicioni fond (EIF) je specijalizovan u domenu pružanja finansijskih usluga mikro, malim i srednjim preduzećima širom Evrope. Vlasnici ovog fonda su EIB, EU, kao i širok spektar javnih i privatnih banaka i finansijskih institucija.

Fond je uspostavio saradnju koja se odnosi na implementaciju COSME programa kao i programa zapošljavanja i socijalne inovacije (EaSI).

COSME program

COSME je program EU namijenjen razvoju konkurentnosti preduzetnika i preduzeća u EU i zemljama kandidatima za članstvo, koji je počeo 2014. godine i traje do kraja 2021. godine. Ukupan budžet ovog programa iznosi 2,3 milijarde eura.

Programski ciljevi su:

1. Olakšan pristup finansijama;
2. Podrška internacionalizaciji i pristupu novim tržištima;
3. Stvaranje poslovnog okruženja pogodnog za razvoj preduzetništva;
4. Razvoj preduzetničke kulture.

COSME je program kojim se sprovodi u djelo „Small Business Act“ (SBA), čime odražava političku volju Evropske komisije da prizna centralnu ulogu malih i srednjih preduzeća u ekonomiji EU.

COSME garancija omogućava pokriće, garanciju kredita (transakcija krajnjih korisnika) Fonda ka krajnjem korisniku, koja za krajnji cilj ima olakšan pristup finansijama za preduzetnike i preduzeća koje imaju dobru i održivu poslovnu ideju ali takođe imaju i problema sa prikupljanjem dovoljnog kolateralu da bi ostvarili svoj poslovni poduhvat. Cilj COSME garantnog fonda je komplementaran Fondu kao finansijskoj instituciji koja omogućuje pristup finansijama za ugrožene grupe građana poput svršenih visokoškolaca, preduzetnika, žena u biznisu, malih poljoprivrednih proizvođača, zanatlija itd.

Ugovor sa EIFom, o korišćenju COSME garancije je potpisan u martu 2019.godine. Ovim Ugovorom je pokriven obim portfelja do 75 mil EUR. Fond je počeo sa realizacijom ove garancije u drugom kvartalu 2020. godine. EIF je tokom COVID pandemije poboljšao određene uslove COSME garancije, tako da je period dostupnosti garancije produžen do 31.12.2023. godine.

Program zapošljavanja i socijalne inovacije (EaSI)

Program zapošljavanja i socijalne inovacije (EaSI) je instrument finansiranja na nivou EU, pokrenut od strane Evropske komisije i namijenjen promociji visokog nivoa kvalitetnog i održivog zapošljavanja, garantujući adekvatnu socijalnu zaštitu, borbu protiv socijalne isključenosti i siromaštva i poboljšanja uslova rada.

Jedan od tri programska postulata EaSi programa je „Mikrofinansiranje i socijalno preduzetništvo“ u okviru kojeg funkcioniše finansijski instrument - EaSi garantni fond, čiji je organ upravljanja Evropski Investicioni Fond (EIF), namijenjen podršci mikrofinansiranju. Garantni instrument je posebno namijenjen mikrofinansiranju i socijalnom preduzetništvu. Jedan od njegovih ključnih ciljeva je povećanje dostupnosti i pristupa finansijama ugroženim grupama koje žele da pokrenu sopstveni biznis, mikro preduzećima i socijalnim preduzećima, kako u fazi pokretanja tj. osnivanja preduzeća, tako i u fazi razvoja.

Jako je važno istaći da su ciljevi Fonda kao nacionalne razvojne finansijske institucije usklađeni sa programskim ciljevima samog EaSi programa, kao što su rodna

ravnopravnost u pristupu finansijama, borba protiv nezaposlenosti, socijalne isključenosti, kreiranje visokokvalitetnih i održivih radnih mjesta i slično.

S tim u vezi, Fond je u januaru 2020. godine potpisao Ugovor o garanciji kojim je definisan dozvoljeni obim portfelja pokrivenog EaSi garancijom od 5 miliona eura.

EaSi garantni fond je dostupan Fondu do kraja 2024. godine.

2. Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)

CEB doprinosi implementaciji socijalno orijentisanih investicionih projekata kroz tri sektorske linije, redom:

- Inkluzivni rast: rad na garantovanju pristupa ekonomskim mogućnostima kako bi se svima obezbijedila prosperitetna budućnost;
- Podrška ugroženim grupama: pomoć u integraciji najugroženijih građana kako bi se njegovalo raznovrsnije društvo.
- Održivost životne sredine: podrška društvu za život koje promoviše održivost životne sredine, ublažava i prilagođava se klimatskim promjenama.

Fond je prepoznao mogućnost saradnje sa ovom razvojnom institucijom, te je aplicirao za finansijska sredstva kojima bi se podržalo preduzetništvo i razvoj MMSP kao okosnice razvoja crnogorske privrede. Fondu je odobreno 30 mil EUR, tako da je prvi Ugovor potpisan u martu 2018. godine. Ovim sredstvima CEB-a se podržavaju krediti do 100,000.00 EUR uz maksimalan udio CEB-a do 50,000.00 EUR odnosno 50%, i to za finansiranje onih klijenata koji se nalaze u ekonomski nerazvijenim regionima države kao i za finansiranje ekonomski ugroženih grupa građana poput radnika proglašanih tehnološkim viškovima iz procesa tranzicije, svršenim visokoškolcima, ženama u biznisu, početnicima u biznisu, kao i malim poljoprivrednim proizvođačima ali i ostalim individualcima kao što su zanatlije ili privrednici u okviru ostalih strukovnih udruženja.

U mart 2021. godine CEB-u je odobrio drugi po redu Ugovor o finansiranju. U pitanju su kreditna sredstva namijenjena za poboljšanje uslova života na mikro-lokacijama u urbanim i ruralnim zonama širom nerazvijenih djelova Crne Gore.

Ovaj kreditni aranžman je u potpunosti usklađen sa jednim od sektora djelovanja Fonda, a to je podrška realizaciji infrastrukturnih projekata, projekata vodosnabdijevanja, tretmana otpadnih voda, projekata zaštite životne sredine, ali i podsticanja projekata od lokalnog, regionalnog i državnog značaja sa posebnim osvrtom na ujednačen regionalni razvoj.

Iako veliki dio opština ispod prosjeka razvijenosti u Crnoj Gori, kao ciljna grupa ovog Projekta, ima sužen manevarski prostor za prijeko potrebne komunalne investicije i uopšteno investicije sa namjenom poboljšanja uslova življenja i privređivanja, Fond je ušao u ovaj projekat ohrabren mogućnošću rješenja kolateralizacije kredita putem Egalizacionog fonda, ali i izuzetno povoljnim uslovima finansiranja koje obezbjeđuje

CEB, kao što su učešće u troškovima investicije od čak 75% kao i najniža kamatna stopa na međunarodnom tržištu, za ove razvojne i socijalno orijentisane namjene.

U martu 2021 godine, Administrativni Odbor CEB-a je odobrio predmetni zajam na iznos od 30 mil €, u skladu sa svojim sektorskim linijama: Inkluzivni rast i Održivost životne sredine. Potpisivanje ovog aranžmana se očekuje do kraja 2021. godine. U cilju efikasne realizacije ovog aranžmana, Fond je u novembru 2021. godine organizovao Konferenciju "Izvori finansiranja zelene i digitalne tranzicije i unapređenja infrastrukture sjevernog regiona Crne Gore" za 13 opština na sjeveru Crne Gore, kako bi predstavnike opština informisali o povoljnim mogućnostima za realizaciju planiranih projekata u ovoj oblasti.

3. Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF)

Investicioni okvir za Zapadni Balkan(WBIF) je regionalni mehanizam za kombinovano finansiranje koji podržava proširenje EU i društveno-ekonomski razvoj u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Srbiji.

WBIF je osnovan 2009. godine kao zajednička inicijativa Evropske komisije, Banke za razvoj Saveta Evrope, Evropske banke za obnovu i razvoj, Evropske investicione banke i nekoliko bilateralnih donatora. Grupa Svetske banke, Razvojna banka KfW i AFD (Agence Francaise de Developpement) su se kasnije pridružile Okviru.

(WBIF) podržava društveno-ekonomski razvoj i pristupanje EU širom Zapadnog Balkana kroz obezbeđivanje finansijske i tehničke pomoći za strateške investicije u sektorima energetike, životne sredine, socijalnog, transportnog i digitalne infrastrukture. Takođe podržava inicijative za razvoj privatnog sektora.

Okvir dodjeljuje, na osnovu konkursnih procedura, grantove za aktivnosti pripreme infrastrukturnih projekata kao i za investicije.

U cilju efikasne realizacije ovog aranžmana, Fond je, u saradnji sa EU delegacijom u Crnoj Gori i Kancelarijom za evropske intergacije Vlade Crne Gore, u novembru 2021. godine organizovao Konferenciju "Izvori finansiranja zelene i digitalne tranzicije i unapređenja infrastrukture sjevernog regiona Crne Gore" za 13 opština na sjeveru Crne Gore, kako bi predstavnike opština informisali o načinu rada i mehanizmima prijavljivanja za u cilju realizacije strateških projekata u njihovim opštinama.

Tokom 2022. godine Fond će intenzivirati aktivnosti u cilju kreiranja adekvatnog okvira i umrežavanja nadležnih institucija kako bi mogućnosti kombinovanog finansiranja bile optimalno iskorićene.

4. UNDP (United Nations Development Programme)

Jedna od najvažnijih zadataka kancelarije UNDP-a u Crnoj Gori je pružanje podrške u sprovođenju ključnih reformi na putu pridruživanja Evropskoj uniji. U partnerstvu sa Vladom Crne Gore, organizacijama, opštinama i drugim subjektima, UNDP se fokusira

na rezultate u tri najznačajnije oblasti – demokratskom upravljanju, socijalnoj inkluziji i održivom razvoju.

UNDP je u Fondu prepoznao pouzdanog partnera u kreiranju instrumenata sprovođenja programa za rodnu ravnopravnost IPA 2010. Kompletan program koji ima za cilj da poboljša položaj žena u domenu njihovog ličnog integriteta, ekonomskog napretka i političke zastupljenosti, finansiran je od strane Evropske unije, a realizovan u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava. U 2015. godini je raspisana posebna kreditna linija za ovu ciljnu grupu, čija se implementacija nastavlja svih ovih godina uz izuzetnu uspješnost u realizaciji gdje je Fond bio finansijer odnosno pružalac kreditnih sredstava, dok su UNDP i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava zaduženi za informisanost i pružanje raznih oblika biznis obrazovanja korisnicama kreditnih sredstava/programa, kao i za monitoring koji podrazumijeva stalni kontakt korisnica i predstavnika ovih institucija.

Nastanak ove kreditne linije je uticao da od 2017. godine Fond ponudi i beskamatnu kreditnu liniju za žene u biznisu sa ciljem uticaja na rast ženskog preduzetništva i generalno zapošljavanja žena u Crnoj Gori.

Od kraja 2017. godine, Fond je zajedno sa UNDP-om, GEF-om, Prijestonicom Cetinje i Ministarstvom održivog razvoja i turizma pripremao projekat „Razvoj zelenih biznisa u Crnoj Gori“. Premda je realizacija projekta počela u 2019. godini, projektni zadaci koji se tiču Fonda su počeli sa realizacijom u 2020. godini.

Cilj projekta „Razvoj zelenih biznisa u Crnoj Gori“ je promovisanje poslovnih inicijativa sa niskim udjelom ugljenika, stvaranje zelenih radnih mjesta i dekarbonizacija crnogorske ekonomije.

Ciljevi projekta, kada je u pitanju Fond su dizajn novih ili/i redizajn postojećih kreditnih linija koji se tiču projekata klimatske akcije kao i pružanje tehničke pomoći Fondu u marketingu, prikupljanju i ocjenjivanju zahtjeva za zelenim kreditima. Takođe su ciljevi i: revidiranje unutrašnjih politika koje integrišu finansiranje zelenog poslovanja u ukupni portfolio Fonda ali i kreiranje podsticajne grant šeme plaćanja po učinku, koja ima za cilj da pokrene i animira zainteresovane investitore za dalji razvoj klimatski orijentisanih investicija.

Prvi zadatak, koji je imao za cilj pomoć u dijelu davanja smjernica kako da se uspostavi sistem zelenog finansiranja, u Fondu je završen u prvom dijelu 2020. godine kada je objavljen konačni Izvještaj konsultantskog tima angažovanog na ovom zadatku.

Drugi projektni zadatak je rezultirao uvođenjem nove, inovativne kreditne linije u Avgustu 2021. godine – „Program podrške razvoju zelenih poslova u Crnoj Gori - fotonaponski paneli za privredu i poljoprivredu“.

Namjena ovog programa podrške je finansiranje realizacije projekata korišćenja OIE - za proizvodnju električne energije iz solarnih fotonaponskih sistema uz primjenu razmjene na mjestu konekcije. U okviru Programa postoji mogućnost sufinansiranja projekta kroz bespovratna podsticajna sredstva (subvenciju/grant) od strane Eko

fonda, ukoliko krajnji korisnik ostvari to pravo u skladu sa uslovima Programa odnosno Javnog konkursa koji realizuje Eko fond.

5. Francuska Agencija za Razvoj (Grupa Francuska Agencija za Razvoj)

Grupa Francuska Agencija za Razvoj (AFD) je javna ustanova koja sprovodi politiku Francuske u oblasti razvoja i međunarodne solidarnosti. Njene aktivnosti su usmjerene na finansiranje u oblastima klime, bio-diverziteta, mira, obrazovanja, urbanizma, zdravlja i upravljanja.

Pregovori sa AFD-om su počeli u prvom kvartalu 2020. godine, dok je Ugovor o finansiranju potpisan u aprilu 2021. godine. Od ukupnog iznosa od 50 miliona eura, 30 mil € je usmjereno na zelene projekte, dok će se sa 20 mil € podržati ugrožene grupe mikro klijenata, poput zanatlija ili malih poljoprivrednih proizvođača. Ugovor o kreditu je praćen i Ugovorom o grantu vrijednom 400 hiljada €, u vezi sa tehničkom pomoći.

6. IPA fondovi

Iako je Fond nacionalna razvojna finansijska institucija Crne Gore, to nas ne čini neprofitnom organizacijom. U tom smislu, Fond je ograničen kada su u pitanju apliciranja za IPA fondove, kroz različite tematske pozive.

Međutim, Fond je u mogućnosti da u izvjesnoj mjeri pristupi ovim pretprijetnim fondovima EU kroz nacionalno opredjeljena sredstva, kojima upravlja Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Tako je Fond je jedan od stejkholdera projekta „Poboljšanje pristupa finansijama privatnog sektora za konkurentnost i inovacije“ za čiju implementaciju je zadužen Direktor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pretprijetne podrške (CFCU) ministarstva finansija i socijalnog staranja dok je korisnik Ministarstvo ekonomskog razvoja. Projekat je u fazi dizajniranja od Septembra 2017. dok je realizacija započela u 2020. godini.

7. Regionalne finasijske orgnizacije

Fond je uspostavio bilateralnu ali i multilateralnu saradnju sa većinom razvojnih institucija zemalja iz okruženja. Saradnja sa institucijama koje obavljaju iste ili slične poslove podrazumijeva razmjenu informacija i znanja, nabavku sredstava, uporedna iskustva, smanjenje rizika ali i druge vidove saradnje. Fond će iz ovih razloga nastojati da i u narednoj godini intenzivira kontakte i dobre odnose sa raznim međunarodnim institucijama, komercijalnim bankama, ministarstvima i ostalim institucijama javnog sektora u Crnoj Gori ali i institucijama koje obavljaju istu ili sličnu djelatnost kao i Fonda u regionu i šire.

8. Banke na crnogorskom tržištu

Kreditna podrška sektoru MSP i preduzetnicima posredstvom i uz učešće poslovnih banaka realizuje se na osnovu potpisanog Protokola o poslovnoj saradnji sa svim bankama u Crnoj Gori koje su iskazale svoj interes i spremnost da učestvuju u ovim aktivnostima, kako bi se obezbijedio veći obim finansiranja crnogorske privrede.

9. Ministarstva i opštine

Fond posluje u cilju podrške ekonomske politike Vlade Crne Gore tako da je u svom radu velikim dijelom upućen na kontinuirano usaglašavanje i saradnju sa ministarstvima u cilju realizacije strategijskih prioriteta. Dosadašnja jako uspješna saradnja se bazirala na programima podrške namijenjenim sektoru turizma, poljoprivrede, zapošljavanju ranjivih grupa (mladi, žene i dr.) kroz podsticaje za preduzetništvo i mnoge druge.

Dugogodišnja saradnja se realizuje kroz inicijative IPARD i IPARD like za finansiranje privrednika koji se bave poljoprivredom i proizvodnjom hrane, za koje je Fond tokom prethodnih godina nudio posebne kreditne linije, što će se realizovati i tokom 2022. godine.

Podrška preduzetništvu i modernizaciji industrije se ostvaruje i u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, kroz više namjenskih programa, za koje takođe očekujemo da će biti realizovani i tokom 2022. godine.

Opštine u Crnoj Gori igraju ključnu ulogu u obezbjeđenju lokalnog ekonomskog razvoja određenog regiona i u 2022. godini pažnja će se posvetiti finansiranju infrastrukturnih projekata koji su u funkciji razvoja biznisa i/ili stvaranju uslova za nova radna mjesta.

OCJENA PROGRAMA RADA SA STANOVIŠTA DRŽAVNE POMOĆI

TRAJANJE IZVORA FINANSIRANJA

Program će se realizovati tokom 2022. godine.

PRAVNI OSNOV

Pravni osnovi za realizaciju ovog projekta su:

- Zakon o Investiciono razvojnom fondu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 88/09, 40/10 i 80/2017);
- Godišnji plan rada Fonda za 2022. godinu.

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u subvencije kamatnih stopa.

KORISNICI

Korisnici na osnovu Plana Investiciono - razvojnog fonda za 2022. godinu su preduzetnici, mikro, mala, srednja i velika preduzeća.

PROCIJENJENI BROJ KORISNIKA

Od 101 do 500 korisnika.

VISINA DRŽAVNE POMOĆI

Ukupna sredstva predviđena Planom u 2022. godini iznose 150.000.000,00 eura za kredite (kratkoročne, srednjoročne i dugoročne).

U skladu je sa Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“, br. 27/10, 34/11 i 16/14) i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16) - Prilog 7a (u daljem tekstu: „**Pravilnik**“).

POSTOJANJE POMOĆI

Zakonom o kontroli državne pomoć utvrđeno je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Agencija je ustanovila da su sredstva za finansiranje ovog Plana javna sredstva obzirom da je IRF 100% u vlasništvu države Crne Gore.

Privredna društva koja budu korisnici sredstava iz Godišnjeg plana rada dobiće prednost koju inače ne bi dobili na tržištu, što će ih dovesti u povoljniji položaj u odnosu na konkurente koji se bave istom ili sličnom djelatnošću.

U vezi sa navedenim, Agencija za zaštitu konkurencije konstatovala je da Godišnji plan predstavlja državnu pomoć, u smislu Zakona o kontroli državne pomoći.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće istih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu visinu državne pomoći.

OCJENA POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Agencija za zaštitu konkurencije je zaključila da mjere sadržane u Godišnjem planu ispunjavaju kriterijume iz Pravilnika, Prilog 7a - Regulatorna Komisije EU (br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108. Ugovora.

U dijelu koji se odnosi na kratkoročne kredite kojim će se finansirati tekuća aktivnost i likvidnost preduzeća, Agencija smatra da se isti mogu dodijeliti samo u skladu sa de minimis pravilima državne pomoći, odnosno pomoć dodijeljena jednom privrednom društvu tokom perioda od tri fiskalne godine ne smije preći iznos od 200.000,00 eura, u skladu sa Pravilnikom, Prilog 7 - Uredba Komisije (EU), br.1470/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti. U cilju primjene kriterijuma najvišeg dozvoljenog iznosa pomoći, Agencija je tačkom 4 ovog rješenja zadužila IRF kao davaoca de minimis pomoći da sve dodijeljene pomoći unese u de minimis registar. Registar de minimis pomoći je dostupan na internet stranici Agencije - www.azzk.me.

Realizacija kreditnih linija Godišnjeg plana - Krediti za infrastrukturne projekte/projekte vodosnabdijevanja, projekte zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, mora biti predmet posebne ocjene Agencije za zaštitu konkurencije za svaki infrastrukturni projekat za koji IRF bude opredijelio sredstva.

Realizacija navedenih projekata, u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, moguća je jedino uz poštovanja principa kumulacije, odnosno pokriće istih opravdanih troškova iz svih izvora moguće je do maksimalno dozvoljenog intenziteta državne pomoći.

Ukazujemo da se Agencija nije izjasnila u dijelu programa koji se odnosi na oblast poljoprivrede, jer u skladu sa članom 1 stav 2 Zakona, taj zakon se ne primjenjuje na podsticaje sektoru poljoprivrede i ribarstva.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Kontakt osoba:

Siniša Milačić

e-mail: sinisa.milacic@azzk.me

tel: 020/239-010

Dostavljeno:

- Investiciono razvojni fond Crne Gore AD, Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 126/I, Podgorica
- u spise predmeta i
- arhivi